

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 2. septembra 1885.

Obseg: Program o razstavi goved in delitev premij za govejo živino, ki bode v Kranjski gori 12. oktobra 1885. — Kdaj in kako se sme stelja grabiti? — Koroška deželna razstava v Celovcu. — Vprašanja in odgovori. — Pravila družbe sv. Cirila in Metoda. (Konec.) — Nemška po glavi železnega kancelarja. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Program
o razstavi goved in delitvi premij
za govejo živino,

ki bode

v Kranjski gori 12. oktobra 1885.

Visoko c. kr. ministerstvo kmetijstva je na predlog c. k. kmetijske družbe kranjske blagovolilo dovoliti, da se v Kranjski gori za radovljiško okrajno glavarstvo napravi delitev premij za govejo živino, in je v ta namen podarilo spodaj navedene državne premije.

Cilj in konec tej razstavi in delitvi premij je:

- Da se živinorejci tega glavarstva in pa cele Kranjske s primerjanjem goved različnih krajev spodbujajo k napredku v živinoreji in o njem podučijo;
- da se razvidi vspeh, ki se je vzlasti s pripomočjo državne podpore dosihmal dosegel pri reji naše domače goveje živine;
- da se gledé na postavo zoper govejo kugo od l. 1879. več goveje živine izredi in oživi kupčija z domačo živino ne le doma na Kranjskem, temuč tudi v vnanje dežele.

1. Pravico do premij v Kranjski gori imajo vsi živinorejci radovljiškega okraja.

2. Na razstavo pripeljana živina se postavi na določeni prostor. 5. oktobra do 9. ure dopoludne mora pa vsa živina na mestu razstave biti, in sicer posebej junci, posebej telice in posebej krave na ograjah privezane. Vsak lastnik mora sam skrbeti, da ima njegova živina hlapca ali deklo, ki živini streže.

3. Živina, katera hoče premije deležna postati, mora najmanj uže pol leta lastnina tistega gospodarja biti, ki jo razstavi. To mora razstavnik dokazati s spričalom svojega županstva, vrh tega pa tudi imeti za vsako živinče potni list od dotičnega župana.

4. Razsojevalci se izberó po dotičnem pravilniku c. kr. ministerstva kmetijstva in ravnali se bodo pri premiranju po predpisih za to določenih.

5. Kdor je premijo dobil, se mora s posebnim pismom zavezati, da bode spolnil vse, kar imenovani ministerski pravilnik veleva.

6. V razstavo se sme priveriti le živina Pingavskega in Belanskega plemena, t. j. rudečo- in belolisa, in sicer:

junci (biki), ki imajo vsaj dva stanovitna sprednja zobá,

telice, ki imajo vsaj dva stanovitna sprednja zobá, molzne krave, ki so imele eno, dvoje, tri, štiri ali k večem 5 telet.

7. Za lepo živino so odločene premije tako-le:

I.	Premija za bika:	ena za 30 gld.	. 30 gold.
II.	" " bika:	ena " 15 "	. 15 "
I.	" " telice:	ena " 15 "	. 15 "
II.	" " telice:	ena " 10 "	. 10 "
I.	" " krave:	ena " 15 "	. 15 "
II.	" " " "	ena " 10 "	. 10 "

Skupaj . . . 6 premij . . . 95 gld.

Zraven teh premij dalo se bode tudi 6 pohvalnih diplom, in sicer 1 za bika, 3 za telice in 2 za krave.

8. Popoludne 5. oktobra se bodo premije slovesno delile; zato se ima vsako živinče, katero premijo dobi, na prejmišče pripeljati.

Od glavnega odbora c. k. družbe kmetijske v Ljubljani 25. avgusta 1885.

Karol baron Wurzbach,
predsednik.

Gustav Pirc,
tajnik.

Kdaj in kako se smé stelja grabiti?

Koliko nezmerno škodo po gozdih dela neprizanašljivo grabljenje stelje! Ta škoda je še veliko večja kakor škoda po obsekovanju, ker s tem se ne končuje le samo gozdno drevje, ampak tudi gozdna zemlja. Ta škoda pa je na prvi pogled veliko manj očitna, tudi je po legi in lastnosti gozdov močno različna in dá se toraj veliko lože zakrivati s praznimi izgovori, po katerih se kmet sam svojemu žepu laže.

Ne listje in ne igličevje se nikoli ne sme grabiti v mladem gozdu, in sicer dotlej ne, dokler se taisti še čvrsto spodrašča, to se pravi, do malo let pred po-